

Krista Saarna ja härra Tiit Vimberg
~~ADDRESS ADDRESS ADDRESS~~

Teie 21.12.2019
Meie 17.01.2020 nr 5-4/7188-15

Vastus Varese sadama detailplaneeringu avalikul väljapanekul esitatud arvamusele

Lugupeetud proua Krista Saarna ja härra Tiit Vimberg

Olete esitanud Saaremaa Vallavalitsusele (edaspidi *vallavalitsus*) pöördumise (registreeritud vallavalitsuse dokumendiregistris 23.12.2019 nr 5-4/7188-13) seoses Varese sadama detailplaneeringu avaliku väljapanekuga. Vastuseks Teie pöördumisele selgitame järgmist.

1. Olete oma kirjas välja toonud, et teil ei ole vastuväiteid Varese sadama kordategemisele, kuid olete kindlal veendumusel, et sadamat saab arendada ka ilma tuulegeneraatori planeerimiseta, kuna sadama põhifunktsiooniks on veesõidukite teenindamine, mitte elektri tootmine.

Elektrit vajab sadam koos planeeritavate hoonetega nii sadama enda tegevuseks kui tulevaseks tootmistegevuseks. Sadama enda vajadusest üle jääv elekter müüakse võrku.

2. Saaremaa vald on oma 24.05.2018 kirjas nr 5-2/3355-1 väljendanud seisukohta, et detailplaneering ei vasta Saare maakonnaplaneeringule 2030+ ning tuulegeneraator peaks asuma elamutest 1000 m kaugusel ning samuti on ka Saaremaa valla ehituskomisjon leidnud Varese sadama detailplaneeringu lahendust arutades, et tuulegeneraatori rajamine sinna ei ole võimalik.

Saaremaa vald on oma 24.05.2018 kirjas nr 5-2/3355-1 tõepoolest väljendanud seisukohta, et detailplaneering ei vasta Saare maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringule ega ka Mustjala valla külade üldplaneeringule. Kuigi Varese sadama detailplaneering oli Mustjala Vallavolikogu poolt algatatud kui üldplaneeringuga kooskõlas olev detailplaneering, leidis Saaremaa vald detailplaneeringu vastuvõtmise otsuses, et detailplaneering on üldplaneeringut muutev.

Vastuvõetud detailplaneeringus on tehtud üldplaneeringu muutmise ettepanekud:

1. ranna piiranguvööndisse võib püstitada tuulegeneraatori;
2. tuuliku tekitatav müra võib ulatuda väljaspoole Varese sadama territooriumit.

Mis puutub vastavusse Saare maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringule, siis on teemaplaneeringu seletuskirjas öeldud, et teemaplaneeringust tuleb lähtuda juhul, kui soovitakse rajada vähemalt kahest alates 500 kW võimsusega elektrituulikust koosnevat elektrivõrku ühendatavat tuuleparki, milles kasutatakse elektrituuliku, mille torn on maksimaalselt 175 m kõrge, rootori labade diameeter kuni 150 m ja elektrituuliku maksimaalne kogukõrgus (koos labadega) 250 m, ja ühe elektrituuliku emiteeritav

müratase ei ole tugevam kui 110 dB. Nimetatud parameetritele Varese sadamasse planeeritav tuulik ei vasta. Lisaks on teemaplaneeringus öeldud, et teemaplaneering käsitleb tuulikuparke ning ei käsitle üksikuid elektrituuliku. Üksiku elektrituuliku rajamine toimub kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud detailplaneeringu alusel. Üksikutuuliku planeerimisel on soovitav järgida teemaplaneeringus esitatud põhimõtteid ja tingimusi.

Saaremaa valla ehitus- ja keskkonnamisjon on Varese sadama detailplaneeringuga seonduvat arutanud 2 koosolekul. 18.04.2018 koosolekul oli komisjon 9 poolthäälega seisukohal, et Varese sadama detailplaneeringut tuleb menetleda ilma tuulegeneraatorita. Täpsustame, et sellel koosolekul ei olnud arutusel volikogu eelnõu, vaid lihtsalt detailplaneeringu menetluse seis.

23.10.2019 oli komisjoni koosolekul arutlusel Saaremaa Vallavolikogu Varese sadama detailplaneeringu vastuvõtmise otsuse eelnõu. Poolt oli 7 komisjoni liiget (sh elektrooniliselt antud hääl), 2 liiget jäid erapooletuks, 2 olid vastu. Ja seega otsustati, et komisjon toetab otsuse eelnõu suunamist vallavolikogule otsustamiseks. Saaremaa Vallavolikogu võttis Varese sadama detailplaneeringu ühehäälselt vastu.

3. Oma kirjas toote välja, et kuigi detailplaneering on alles vastuvõetud ja avalikustamisel, on arendaja sadamasse toimetanud juba kavandatava tuuliku masti ning generaatori osad. Sellises valguses Saaremaa Vallavalitsuse poolt oma seisukohtade muutmine olukorras (kus detailplaneeringu lahendus ei ole sisuliselt muutunud) tekitab tahtmatult küsimusi selle menetluse õiguspärasuses ja erapooletuses.

Saaremaa valla poolt on 24.05.2018 kirjas nr 5-2/3355-1 välja toodud rida põhjendusi, miks tol hetkel esitatud detailplaneeringu lahendus on vastuolus Mustjala valla külade üldplaneeringuga. Saaremaa vald on Adepte OÜ-ga sel teemal pikalt vaielnud ning vastuvõetud detailplaneeringu lahenduses on tehtud üldplaneeringu muutmise ettepanekud. Sarnaselt kohalikele elanikele ei olnud Saaremaa vald veendunud, et vajalik müratase oleks tuuliku töötamisel tagatud. Arendaja on meile korduvalt selgitanud, kuidas tuuliku tööd saab vajadusel reguleerida ja sellega mürataset vähendada ning arendajal on kohustus enne kasutusloa taotlemist teostada müramõõtmised, et kontrollida reaalselt müra taset. Seepärast koostas Saaremaa vald detailplaneeringu vastuvõtmise otsuse eelnõu, mille Saaremaa Vallavolikogu vastu võttis.

Detailplaneeringu kehtestamise üle otsustab samuti Saaremaa Vallavolikogu peale seda, kui detailplaneering on saanud heakskiidu Rahandusministeeriumilt. See, et arendaja on sadamasse toimetanud kavandatava tuuliku masti ja generaatori osad, ei tähenda seda, et nad selle täna ka püstitada tohivad. Täna on selle investeeringu tegemine tehtud nende omal riisikol. Püstitada saavad nad tuuliku peale seda, kui Saaremaa vallavolikogu on detailplaneeringu kehtestanud esitatud kujul.

4. Oma kirjas toote välja, et sadamasse planeeritavaga kaasnev mistahes reostus ei tohi levida väljapoole omanikule kuuluvat territooriumi – ei müra, ei varjutushäire, ei visuaalne reostus. Samuti ka emotsionaalne reostus, mis on silmas pidades Pahapilli küla miljööväärtust, mitte sugugi vähem olulised vastuargumendid sadamasse kavandatavale tuulegeneraatorile.

Pahapilli küla ala, kuhu tuulegeneraatorit planeeritakse, ei ole Mustjala külade üldplaneeringu kohaselt määratud miljööväärtusega alaks.

Tuulegeneraatori visuaalne ja emotsionaalne mõju on subjektiivsed, tuuliku tekitatav varjutus jääb koostatud hinnangu kohaselt alla Põhjamaade normide (Eestis vastav norm puudub). Tuuliku tekitatav müra levib paratamatult väljaspoole sadama territooriumi,

samuti ka sadama enda müra. Nagu varasemalt selgitatud, siis arendaja peab tuuliku töötamisel kasutusele võtma meetmed, et müratase vastaks kehtivatele normidele.

5. Lisaks esitasite avalikul väljapanekul küsimuse planeeritava tuulegeneraatori vanuse kohta. Soovisite teada, kas elektrigeneraator on uus või paigaldatakse juba kasutatud tuulegeneraator.

Detailplaneeringu koostamise seisukohalt ei ole oluline, kas püstitatav tuulegeneraator on uus või kasutatud, detailplaneering paneb paika tuulegeneraatori parameetrid (kõrgus, võimsus, tekitatav müra). Adepte OÜ on vastanud, et Varese sadamasse eeldatavalt püstitatava tuulegeneraatori osad detailid on kasutatud ja osad on uued. Arendaja kinnitab, et nende poolt planeeritud tuulegeneraatorit on võimalik seadistada selliselt, et tuuliku võimsust vähendatakse teatud tuule suuna ja kiiruse korral. Täpsema info saamiseks palume teil vajadusel pöörduda arendaja poole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaan Leivategija
abivallavanem

Kätlin Kallas, 452 5094
katlin.kallas@saaremaavald.ee